

[Niels Hølvæg Petersen.]

slog samtidig som noget helt nyt registreringspligt for vejledende bruttopriser og prisstop for tjenesteydelser. Denne lov skulle ligeledes løbe til november 1968.

I oktober 1968 blev foreslået en yderligere forlængelse af de to love med visse ændringer; de forlængedes til 1. juli i år med mulighed for handelsministeren for tidligere ophævelse. Ved ændringerne i oktober blev der givet mulighed for indregning af huslejestigninger, de rationaliseringshæmmende virkninger af avancestoploven i dens hidtidige udformning blev fjernet, og betingelserne for dispensationer blev lempet. Disse ændringer kunne ikke få oppositionens tilslutning. Ved denne lejlighed ophævedes ligeledes prisstoppet for tjenesteydelser, og der skete det overraskende, at oppositionen mellem anden og tredje behandling skiftede standpunkt og besluttede sig til ikke at stemme imod denne ændring.

Nu står vi altså over for inden for en kortere tid at skulle se denne ekstraordinære prislovgivning bortfalde, og derfor foreslår oppositionen en yderligere forlængelse. Mit parti kan ikke på forhånd være særlig stemt for dette. Vi har allerede nu i 1 $\frac{3}{4}$ år pålagt erhvervsliv og monopoltilsyn at leve med denne ekstraordinære lovgivning, det vil sige i længere tid end nogen sinde tidligere.

Man må på forhånd nære stor betænkelighed og skepsis over for forslag om en yderligere forlængelse. Både tidligere socialdemokratiske handelsministre og tidligere radikale handelsministre i socialdemokratisk-radikale regeringer har altid hævdet det synspunkt, at sigtet med ekstraordinære prislovgivninger forfejledes, hvis de fik for lang en levetid. I sig selv kan en lovgivning som avancestoploven jo nok give saglige betænkeligheder, men de forøges voldsomt, når lovens varighed udstrækkes, ikke mindst fordi man må gå ud fra, at ansøgningerne om dispensation stiger stærkt, jo længere loven virker og dermed forøger monopolmyndighedernes arbejde. Ikke mindst i den konkrete situation måtte man frygte en sådan konsekvens. Det er jo ikke en hemmelighed for nogen med kendskab til monopoltilsynets arbejde, at man i forvejen ikke er særlig begejstret for bestemmelserne og faktisk hævder, at der er en risiko for, når

monopoltilsynet skal anvende tid og kræfter på ekstraordinær lovgivning, at man så får mindre overskud til at beskæftige sig med egentlige monopolopgaver og med at håndhæve loven om indseende med priser, og det må ikke og skal ikke glemmes, at det er monopoltilsynets egentlige hovedopgave at administrere disse to love, som jo giver monopoltilsynet ganske særlige og stærke beføjelser.

Der har i denne regerings tid hidtil været stor prisstabilitet. Sidste års julipristal udløste en dyrtidsportion, men man må erindre, at det i særlig grad var begrundet i ændringer af reglerne for huslejestigninger-nes indregning. Der var ingen dyrtidsportion i år, og ser man på andet halvår af 1968 som helhed, vil man se, at der i dette andet halvår, når bortses fra bolig, var en stigning i reguleringspristallet på 0,2 point. Med boligposten indregnet var der en stigning på 0,8 point. Den ekstraordinære prislovgivning har ydet et bidrag hertil, men værdien af dette bidrag aftager, jo længere den virker.

Det må ventes, at vi i den kommende tid kan komme ud for prisstigninger bl. a. som følge af de aftalte lønforhøjelser, og jeg skal ikke lægge skjul på, at det kan berygtes, at der på visse områder vil vise sig prisstigningstendenser. Men det afgørende er, at selv med en vedtagelse af dette socialdemokratiske lovforslag vil man ikke have nogen virkelig garanti imod eller mulighed for at forhindre sådanne prisforhøjelser. Alle har vel en saglig økonomisk interesse i, at prisstabiliteten udstrækkes, og regeringspartierne og i hvert fald ikke mindst det radikale venstre har en særdeles stærk politisk interesse i at medvirke til at føre en politik, der medfører prisstabilitet, og hvis der var nogen virkelig tro på, at en forlængelse af denne lovgivning i situationen ville hjælpe uden at have skadevirkninger og uden at lægge hindringer i vejen for monopoltilsynets øvrige virksomhed, ville man selvfølgelig være positivt indstillet. En sådan tro mangler, og derfor kan vi ikke medvirke. Man skal selvfølgelig aldrig udelukke, at der kan opstå ekstraordinære situationer, hvor en forlængelse kunne blive ønskelig, men en sådan situation eksisterer ikke i dag.

Med stor opmærksomhed fulgte jeg han-